

Opbrengstgericht werken aan gedrag

Gedrag is een vak

Stelt u zich eens voor: leerlingen die precies weten welk gedrag er van hen verwacht wordt en dat gedrag ook laten zien. Een utopie? Zeker niet! Het ligt binnen handbereik als uw school op een gerichte manier gaat werken aan gedrag: opbrengstgericht. Dit vraagt om een schoolbrede aanpak, waarbij iedereen meedoet. Benader gedrag als een vak!

Stel een ambitie

Wanneer u opbrengstgericht werkt aan gedrag stelt u met uw hele team vast welk schoolgedrag u van uw leerlingen verwacht. De leerlijnen *Leren leren* en *Sociaal gedrag* bieden hier een duidelijk kader voor. U stelt als school een ambitie; deze ambitie bepaalt het aanbod. Het beheersingsniveau van een leerling bepaalt hoe vaak een leerling de doelen uit de ambitie oefent. Alle leerkrachten werken vanuit deze ambitie en gaan uit van het schoolgedrag dat zij met de leerlingen willen bereiken. Dit doen zij met name door bewust te werken aan hun eigen leerkrachtgedrag. Deze manier van werken noemen we **Opbrengstgericht werken in 4D: 'OGW 4D'**. Dit is een beproefde manier om de opbrengsten, juist als het gaat om gedrag, te verbeteren. U verzamelt systematisch gegevens over de leerlingen (data) en analyseert deze (duiden) met betrekking tot uw eigen leerkrachtgedrag. Op basis hiervan formuleert u voor uzelf doelen, bedenkt u manieren om deze doelen te bereiken en voert u die aanpak uit (doen). Dit cyclische proces herhaalt zich, zodat u telkens kunt bijsturen. Het resultaat: een schoolbrede aanpak waarin opbrengstgericht wordt gewerkt aan gedrag door pedagogisch competente leerkrachten.

Opbrengstgericht werken aan gedrag is effectief gebleken zowel in het (speciaal) basisonderwijs, speciaal onderwijs als in het voortgezet speciaal onderwijs.

Aan de slag?

U wilt graag opbrengstgericht gaan werken aan gedrag op uw school en u wilt hier begeleiding bij. Een begeleidingstraject bestaat uit het instellen van een stuurgroep op school, twee teambijeenkomsten en klassenbezoeken. Het traject omvat ongeveer een schooljaar en ziet er schematisch als volgt uit:

Moment	Activiteit	Inhoud
Start	Intake met het MT	Keuze maken voor leerlijn leren leren of sociaal gedrag.
	Instellen Stuurgroep	<ul style="list-style-type: none"> - Opdracht stuurgroep formuleren. - Vaststellen conceptschoolstandaard. - Nul-meting voorbereiden. - Voorbereiden teambijeenkomst 1.
Begin schooljaar	Teambijeenkomst 1	<ul style="list-style-type: none"> - Uitgangspunten van het 4D-model. - Vaststellen leergebiedoverstijgende schoolstandaard. - Essentiële uitgangspunten van OGW 4D: de onderwijskenmerken (leerdoelen, klassenmanagement, leertijd, didactisch- en pedagogisch handelen, schoolklimaat). - Leergebiedoverstijgende leerlijnen (leren leren of sociaal gedrag). - Eigen groepen inschalen op gekozen leerlijn - Vergelijken met schoolstandaard en duiden op de onderwijskenmerken. - Doelen inplannen volgens de schoolstandaard voor een bepaalde periode in het groepsplan. - Leerlingen op basis van data toewijzen aan de verschillende arrangementen.
	Uitvoeren groepsplan	Alle teamleden in de eigen groepen.
	Stuurgroep	<ul style="list-style-type: none"> - Evalueren teambijeenkomst 1. - Voorbereiden klassenbezoeken.
Medio schooljaar	Klassenbezoeken	Door teamleden met kijkwijzers.
	Stuurgroep	<ul style="list-style-type: none"> - Evalueren klassenbezoeken. - Voorbereiden teambijeenkomst 2.
	Teambijeenkomst 2	<ul style="list-style-type: none"> - Oprissen kennis uitgangspunten van het 4D-model. - Leerlingen opnieuw inschalen op gekozen leerlijn. - Opbrengsten duiden met duidingsvragen. - Doelen inplannen volgens de schoolstandaard voor de tweede periode in het groepsplan. - Leerlingen op basis van data toewijzen aan de verschillende arrangementen.
	Uitvoeren groepsplan	Alle teamleden in eigen groepen.
	Klassenbezoeken	Door teamleden met kijkwijzers.
Eind schooljaar	Stuurgroep	<ul style="list-style-type: none"> - Evalueren opdracht stuurgroep. - Vervolg stuurgroep. - Borging bespreken en vastleggen.

Contact

Neem voor meer informatie of een vrijblijvende offerte contact op met Hanke Geurts (h.geurts@cedgroep.nl / 06-38242635).

Nieuw: boekenserie gedrag

Bij het opbrengstgericht werken aan gedrag hoort een boekenserie, waarmee u zelf meteen aan de slag kunt:

Gedrag is een vak

Opbrengstgericht werken aan gedrag

Dit boek is gericht op het bevorderen van het gedrag van 95% van de leerlingen op een school. U leest hoe u hen schoolgedrag kunt aanleren. Dit is gedrag dat nodig is om adequaat te kunnen functioneren op school en binnen een groep op school. Als kader voor schoolgedrag gebruikt dit boek de leergebiedoverstijgende leerlijnen *Leren leren* en *Sociaal gedrag*. U leest hoe u als school een ambitie kunt stellen voor gedrag en hoe u aan gedrag kunt werken volgens het 4D-model: Data-Duiden-Doelen-Doen.

Gedrag is een signaal

Een passende aanpak voor opvallend gedrag

In dit boek leest u over het aanleren van schoolgedrag bij leerlingen waarbij dit, ondanks de extra inspanningen, (nog) niet gaat, oftewel leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Dit boek geeft aan waar bepaald gedrag een signaal van kan zijn en op welke manier u als leerkracht of intern begeleider tegemoet kunt komen aan deze specifieke onderwijsbehoeften.

Meer informatie over deze boeken en over ons cursus- en begeleidingsaanbod vindt u op: www.cedgroep.nl/gedrag.